14/12/2020

«Έχει ατονήσει η συχνή προσέλευση στη Θεία Κοινωνία»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών

Για την ιστορία της συμμετοχής στη Θεία Ευχαριστία, που κάποτε ήταν το κέντρο της ζωής των Χριστιανών, αλλά σήμερα έχει ατονήσει, καθώς και για την προετοιμασία των πιστών πριν τη Θεία Μετάληψη μίλησε στο χθεσινό κήρυγμά του (Κυριακής 13ης Δεκεμβρίου, ΙΑ΄Λουκᾶ, των Προπατόρων) ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου και Ικαρίας κ. Ευσέβιος.

Διαβάστε τι είπε:

«Αγαπητοί μου Αδελφοί,

Ακούσαμε σήμερα τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, να παρομοιάζει την Βασιλεία των Ουρανών με ένα γιορτινό τραπέζι, απεικονίζοντας συμβολικά την θεία Λειτουργία.

Διότι η κάθε θεία Λειτουργία είναι μια πνευματική συνεστίαση, ένα Δείπνο, στο οποίο παρατίθεται ως φαγητό το σώμα του Χριστού και ως ποτό το Αίμα Του και καλούμαστε όλοι να γίνουμε συνδαιτημόνες του Χριστού, αφού Εκείνος το προσφέρει και προσφέρεται παράλληλα για τη ζωή και τη σωτηρία του κόσμου.

Η Εκκλησία μας θέτει την παραβολή αυτή λίγες ημέρες πριν την εορτή των Χριστουγέννων, θέλοντας να προετοιμάσει την όσο το δυνατόν καλύτερη συμμετοχή μας στο εόρτιο πνευματικό τραπέζι της θείας Λειτουργίας, κέντρο του εορτασμού κάθε εορτής και ιδίως των μεγάλων εορτών της ζωής μας, όταν εορτάζουμε «ως δοκεί τω Πνεύματι» κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο. (βλ. PG 36,429)

Όμως δυστυχώς η συμμετοχή στη θεία Ευχαριστία είναι για τους περισσοτέρους πιστούς ένα μεγάλο ζητούμενο στη ζωή τους. Έχει ατονήσει η συχνή προσέλευση στη θεία Κοινωνία και η συμμετοχή στο ποτήριο της Ζωής εξέπεσε σε συμμετοχή στο έθιμο των εορτών, λίγες φορές το χρόνο και συνήθως χωρίς την απαραίτητη προετοιμασία. Τον τελευταίο καιρό μάλιστα, εξαιτίας της επιδημίας που μας ταλαιπωρεί, εξεγέρθηκε μια ιδιαίτερη πολεμική εναντίον της θείας Κοινωνίας. Πολλοί Χριστιανοί, ασθενείς στην πίστη, φοβούνται να κοινωνήσουν, χωρίς να σκέφτονται πολύ απλά, πως τόσους αιώνες ποτέ δεν μεταδόθηκε κάποια ασθένεια από την θεία Κοινωνία. Τούτο είναι και επιστημονικώς αποδεδειγμένο κι ας το παραθεωρεί αυτό η σύγχρονη διανόηση. Η θεία Κοινωνία, ως το Σώμα και το Αίμα του Χριστού μεταγγίζει την όντως Ζωή.

Στην αρχή της περιόδου της νηστεία των Χριστουγέννων αναφερθήκαμε εκτενώς στο τι είναι η θεία κοινωνία και τι σημαίνει για τον Ορθόδοξο Χριστιανό. Σήμερα θα κάνουμε μια σύντομη ιστορική αναδρομή στα δύο χιλιάδες χρόνια της ζωής της Εκκλησίας μας για να αντιληθφούμε την αναγκαιότητα της θείας Κοινωνίας, που αποτελεί και το κεντρικό δίδαγμα της σημερινής ευαγγελικής περικοπής.

Στις Πράξεις των ᾽Αποστόλων (βλ. Πραξ. β’ 42,46) βλέπουμε ότι η θ. Ευχαριστία ήταν το κέντρο της ζωής των πρώτων Χριστιανών. **Τελούσαν καθημερινώς την θ. Ευχαριστία κατά το πρότυπο του Μυστικού Δείπνου, σε ανάμνηση της σταυρικής θυσίας του Κυρίου και της απολύτρωσης, που επιτεύχθηκε με την θυσία αυτή και μετελάμβαναν, ώστε ενωμένοι με τον Κύριο, να βιώνουν την διαρκή ανάμνησή Του.**

Η συχνή και καθημερινή, όπως μαρτυρείται θεία μετάληψη ήταν και η ζωή της ᾽Εκκλησίας των πρώτων αιώνων. Ο Μ. Βασίλειος (4ος αι.) στην επιστολή (93) του προς την Καισαρία την Πατρικία, γράφει : «Και να κοινωνούμε κάθε ημέρα και να μεταλαμβάνουμε του αγίου σώματος και του αίματος του Χριστού, καλόν και

επωφελές. Εμείς λοιπόν βέβαια τέσσερις φορές κάθε εββδομάδα κοινωνούμε, την Κυριακή, την Τετάρτη, και την Παρασκευή και το Σάββατο και τις άλλες ημέρες, εάν υπάρχει μνήμη κάποιου Αγίου».

Ο Άγιος Θεόδωρος ο Στουδίτης επίσης τον 9ο αιώνα διδάσκει: «**Μεγάλη δύναμη έχουν τα δάκρυα, η κατάνυξις και προ πάντων η Μετάληψις των αγιασμάτων… και κάθε ημέρα είναι δυνατόν, σ' αυτόν που θέλει να κοινωνεί. Γιατί λοιπόν να μην κοινωνούμε κάθε ημέρα από το άχραντο σώμα και το αίμα του Χριστού; Και τι άλλο γλυκύτερο θα μπορούσε να υπάρξει της αγίας Κοινωνίας;**»

Ο 8ος και ο 9ος ᾽Αποστολικός κανόνας, όπως και ο 2ος ᾽Αντιοχείας, οι 66ος και 80ος της ΣΤ' Οικουμενικής συνόδου ως επίσης και ο 11ος της Σαρδικής, επιβάλλουν την συχνή προσέλευση και συμμετοχή στην θεία Ευχαριστία αφορίζοντας αυτούς, που δεν προσέρχονται χωρίς σοβαρό λόγο ή όσους παρευρίσκονται στη θεία Λειτουργία και ενώ μπορούν, εντούτοις δεν μεταλαμβάνουν.

Η συχνή θεία Μετάληψη, όπως επισημαίνουν οι πρώτοι του Κολλυβαδικού Κινήματος της φιλοκαλικής Αναγέννησης του 18ου αιώνα, Άγιος Μακάριος Κορίνθου και Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης στο περισπούδαστο έργο τους «Περί συνεχούς θείας Μεταλήψεως» αποτελεί κοινή διδασκαλία των Πατέρων της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας. Και βεβαίως ομιλούν για την εμπροϋπόθετη συμμετοχή μας στο Ποτήριο της Ζωής, δηλαδή κατόπιν της σχετικής προετοιμασίας μας.

Κατ' αρχήν να τονίσωμε, ότι η καλύτερη προετοιμασία για να μεταλάβουμε των Αχράντων Μυστηρίων είναι να ζούμε, όπως θέλει ο Θεός, τηρώντας όσα η Εκκλησία μας έχει θεσπίσει. Επειδή ομως ο αγώνας της ζωής μας έχει προβλήματα, δυσκολίες και πτώσεις στην αμαρτία, οφείλουμε μέσα από το μυστήριο της Μετανοίας και εξομολογήσεως, αφ' ενός μεν να λαμβάνουμε άφεση των αμαρτιών μας και αφ'ετέρου να επαληθεύουμε την θεωρία και την πράξη της ζωής μας. Με τη βοήθεια του πνευματικού μας Πατέρα, ο οποίος στέκεται δίπλα μας, με διάκριση και προσευχή, για να συμβάλει στην ορθή πορεία μας, συντάσσουμε το πλαίσιο της πνευματικής μας προετοιμασίας με απαραίτητη ασφαλιστική δικλείδα, τα όσα ορίζει η Αγία μας Ορθόδοξη ᾽Εκκλησία, ιδιαίτερα πάνω στο θέμα της νηστείας, καθώς πολλοί πιστοί έχουν λανθασμένη άποψη και κρίση, με αποτέλεσμα να αποστερούν χωρίς λόγο τους εαυτούς τους από την θεία Κοινωνία.

Αγαπητοί μου Αδελφοί,

Η καθαρότητα της καρδιάς μας με την εξομολόγηση και η πειθαρχία μας στον κανόνα της νηστείας, υλικής και πνευματικής, ανοίγει τον δρόμο την θεία Κοινωνία. Μη νομίσει όμως κάποιος πως επειδή νηστεύσαμε ή εξομολογηθήκαμε γίναμε και άξιοι για να κοινωνήσουμε. Ποτέ δεν θα γίνουμε άξιοι για τον Χριστό. Ο Χριστός μας αξιώνει επειδή ποθεί τη σωτηρία μας και γι'αυτό είναι ανάγκη κοινωνούμε τακτικά. Ο άγιος Αθανάσιος ο Πάριος τον 18ο αιώνα γράφει κάτι πολύ σημαντικό: «**Δεν πλησιάζουμε λοιπόν να κοινωνήσουμε με τον αέρα ότι είμαστε άξιοι και μας ανήκει. Μη γένοιτο! … Και θέλει και διψά την αγιότητά μας ο Θεός. Σώζει δε τον καθένα μας όχι για την αξία του, αλλά με την δική του θεία δύναμη**».

Την παραμονή της ημέρας που θα κοινωνήσουμε, καλό είναι κάνοντας την βραδυνή προσευχή του Μικρού Αποδείπνου, να διαβάζουμε τις ευχές της θείας Μεταλήψεως. Μας προετοιμάζουν πνευματικά για την συνάντησή μας με τον Χριστό, αλλά βλέπουμε κιόλας, πως οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, σημειώνουν την αναξιότητα του ανθρώπου και πως όλοι δειλιάζουν μπροστά στην θέα του θείου Σώματος και Αίματος. Όμως δεν απομακρύνονται, αλλά προσέρχονται προσβλέποντας στο αμέτρητο έλεος του Θεού. Αυτούς και εμείς να λαμβάνουμε ως παράδειγμα για την ζωή μας και να σκεπτόμαστε, πως αν τέτοια πνευματικά αναστήματα αισθάνονταν τέτοια συντριβή, πόση περισσότερη θα πρέπει να αισθανόμαστε εμείς;

Και με αυτήν την ταπεινή άποψη για τον εαυτό μας, να προσερχώμαστε στον Χριστό, όπως προσήλθε ο Τελώνης και η Πόρνη, ο Εκατόνταρχος και η Χαναναία για να λάβωμε κι εμείς το δώρο της θείας Κοινωνίας. Η μετάληψη του αχράντου σώματος και του τιμίου αίματος του Χριστού δεν είναι ηθική επιβράβευση, αλλά επισφράγιση του πνευματικού αγώνα της παρούσας ζωής και εφόδιο για την αιώνια. Στις ημέρες μας μάλιστα, αποτελεί και ομολογία πίστεως!

Οι εποχές μπορεί να άλλαξαν και να είναι ίσως δυσκολότερες! Η Εκκλησία πάντως ως ταμιούχος της θείας χάριτος, έχει την δύναμη και την δυνατότητα να την οικονομεί έτσι ώστε, όταν υπάρχει θέληση και αβίαστο φρόνημα, να μετατρέπει την πόρνη σε αγία και τον ληστή σε πρώτο πολίτη του Παραδείσου. Αυτή η δύναμη είναι εκείνη, που μας φορτίζει με γενναίο φρόνημα, μας αποπλύνει τα αμαρτήματα και μας κάνει να ελπίζουμε στο άπειρο έλεος του Θεού και έτσι να γευόμαστε τον Χριστό.

Και τι ωραιότερο, από το να είναι κανείς όσο το δυνατόν περισσότερο καιρό σύναιμος και σύσσωμος Χριστού, ένα ζωντανό άγιο αρτοφόριο, όπου «θεού το αίμα και θεοί και τρέφοι» και αθόρυβα εκχύνεται στις φλέβες της ζωής και της ελπίδος

μας. Αμήν».